

УДК 339.13

Рогатинська Л. – ст. гр. БК_{мп}³-63

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

РИНОК МІНЕРАЛЬНИХ ВОД УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Науковий керівник: д.е.н., доц. Козюк В.В.

Мінеральна вода справедливо посідає шосте місце в ієрархії товарів за рівнем прибутковості після наркотиків, зброї, “живого” товару, нафти і горілки. Техпроцес виготовлення бутильованої води дуже простий, так як сировина не потребує спеціальної переробки, а споживання мінеральної води стабільно і неухильно зростає.

Середньорічне споживання мінеральної води в Європі на одну людину становить 80-150 л., в Україні – 20 л., і ці показники щороку зростають. Потенційна місткість українського ринку мінводи освоєна лише на 40%, а темпи зростання свідчать про його перспективність. Передбачається, що через 30 років з виснаженням світових запасів питної води акції виробників води зростуть у ціні в 20 разів.

На ринку мінеральних України сьогодні продається більше 650 торговельних марок води, з яких активно розливається не менше 300. Причому, майже половину усіх продажів забезпечують 10 найбільших виробників, які постійно намагаються посилювати свої лідерські позиції, витісняючи з ринку дрібних регіональних виробників і консолідуючись між собою. Першим таким злиттям став холдинг IDS Group, створений наприкінці 2004 року шляхом викупу компанією “ІДС” (власник контрольного пакету акцій і генеральний дистриб’ютор ЗАТ “Миргородський завод мінеральних вод”) контрольного пакету акцій ЗАТ “Моршинський завод мінеральних вод “Оскар”. Нове об’єднання тепер контролює більше 23% ринку мінвод України, тоді як ще у 2003 році ринкова частка цих підприємств складала 17,9%. Купуючи другу по обсягах продаж “мінеральну” компанію, міжнародний інвестиційний фонд Salford – власник відомої грузинської фірми GG&MW та “ІДС” – по-суті “монополізує” ринок мінвод України. Очевидно, що внаслідок такого злиття появляться труднощі на рівні технологій продажу і маркетингу у дрібніших виробників, незважаючи на те, що ринок росте досить динамічно.

Однією із найважливіших проблем ринку мінвод України є недосконалість законодавчої бази. Вітчизняні виробники керуються застарілим радянським ГОСТом №2874-82 “Вода питна”, який передбачає перевірку води на відсутність у ній 73 небажаних компонентів, в той час як за європейськими стандартами питна вода проходить перевірку на відсутність 300 таких компонентів. Нові нормативні документи, які закріплюють підвищені вимоги до виробництва фасованої води, постійно відправляються на доробки чи призупиняються в дії.

Ще однією не менш важливою проблемою є прогалини в Законі України “Про охорону прав на зазначення походження товарів”, які спричинили появу на ринку одноіменних “Миргородських”, “Трускавецьких” різних виробників. Як наслідок, посилюються війни за торгові марки між виробниками, а судові справи тягнуться аж по сьогоднішній час.

Щодо перспектив ринку мінеральних вод України, то тут очікується загострення конкурентних війн за володіння природними мінеральними джерелами, захоплення великими компаніями лідерів регіональних і локальних ринків, а також створення повноцінного сегмента за рахунок виробництва вод під марками торгових сіток та захоплення субринку питтєвих вод HOD (Home and Office Delivery, доставка на дім).